

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กฎบัตรการตรวจสอบภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๙

กฎบัตรนี้จัดทำขึ้นตามนัยข้อ ๑๓ (๒) แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง และภารกิจงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งเพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกระดับของหน่วยรับตรวจ มีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกลุ่มตรวจสอบภายในกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

คำนิยาม

การตรวจสอบภายใน^๑ หมายความว่า กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน^๒ หมายถึง มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลน่าเชื่อถือและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นมาตรฐานฯ ที่กรมบัญชีกลางได้ปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในระดับสากล คือ มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for The Professional of Internal Auditing) ที่กำหนดและปรับปรุงโดยสถาบันผู้ตรวจสอบภายในของสหรัฐอเมริกา (The Institute of Internal Auditors : IIA) และให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานของทางราชการอีกด้วย

มาตรฐานการตรวจสอบภายใน หมายความว่า มาตรฐานด้านคุณสมบัติ (รหัสชุด ๑๐๐๐) และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (รหัสชุด ๒๐๐๐)

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หมายความว่า กรอบความประพฤติปฏิบัติที่ตีงามที่กำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในพึงประพฤติปฏิบัติ ในอันที่จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระ และเปี่ยมด้วยคุณภาพ เพื่อยกฐานะและศักดิ์ศรีของวิชาชีพตรวจสอบภายในให้ได้รับการยกย่องและยอมรับจากบุคคลทั่วไป และให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

^๑ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔

^๒ มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ตามหนังสือที่ กค ๐๔๐๘.๒/ว ๓๖๖ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔

วัตถุประสงค์

กลุ่มตรวจสอบภายในกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมการให้ความเชื่อมั่น การให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของ พก. ให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของพก.บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีภารกิจที่สนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของพก.และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐการ ตามมาตรฐานและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพของการกำกับดูแล (Governance)^๓ การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)^๔ และการควบคุม (Control)^๕ ของ พก.ด้วย

สายการบังคับบัญชา

๑. กลุ่มตรวจสอบภายในมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่ออธิบดี
๒. หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้บริหารสูงสุดของกลุ่มตรวจสอบภายใน
๓. หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในเป็นผู้เสนอแผนการตรวจสอบประจำปีและแผนการตรวจสอบระยะยาว (ถ้ามี) ต่ออธิบดี
๔. หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในเป็นผู้เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิบดี

อำนาจหน้าที่

๑. กลุ่มตรวจสอบภายในมีหน้าที่
 - ๑.๑ จัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีและแผนการตรวจสอบระยะยาวตามกระบวนการประเมินความเสี่ยงและนำข้อมูลจากอธิบดี และฝ่ายบริหารหรือผู้ตรวจสอบภายในกระทรวงมาพิจารณาร่วมด้วย เพื่อนำเสนออธิบดี พิจารณานุมัติภายในเดือนกันยายน
 - ๑.๒ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายใน พก. ตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติตามข้อ ๑.๑ โดยผู้ตรวจสอบภายในต้องมีอิสระทั้งในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบตามที่เห็นสมควรตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการทั้งนี้ โดยมีให้เป็นคณะกรรมการใด ๆ ของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัดอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระดังกล่าว และผู้ตรวจสอบภายในมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลเอกสาร ทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบ

^๓ หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน เพื่อกำกับดูแลและควบคุมให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความโปร่งใส และเป็นธรรม

^๔ หมายถึง กระบวนการระบุ ประเมิน จัดการ และควบคุมเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าส่วนราชการสามารถบรรลุเป้าหมาย

^๕ หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่หัวหน้าส่วนราชการ ฝ่ายบริหาร และกลุ่มบุคคลกำหนดให้มีขึ้นในการจัดการความเสี่ยง โดยการวางแผนงาน จัดองค์กรและกำหนดแนวทางในการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลเพียงพอที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๑.๓ เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิบดี ภายในเวลาอันสมควรหรืออย่างน้อยทุก ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผนหรือปิดการตรวจสอบ กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที โดยรายงานด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร

๑.๔ สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตรวจสอบภายใน ๓ ครั้งในรอบปี (๔ เดือน ครั้ง) โดยมีการรายงานประเด็นปัญหา/อุปสรรค และประเด็นความสำเร็จที่น่าสนใจไว้ด้วย (ถ้ามี)

๑.๕ ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

๑.๖ ประสานงานกับกองตรวจสอบภายใน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเกี่ยวกับขอบเขตงาน แผนงานและผลการตรวจสอบ ข้อจำกัดและปัญหาในการปฏิบัติงาน รวมทั้งหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งความเห็นและข้อเสนอแนะ วิธีการหรือมาตรการ ในการปรับปรุงแก้ไขนอกจากนี้ยังต้องประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจ มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ ในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์ สามารถนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบของพ.บ.บรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. กลุ่มตรวจสอบภายในไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงานและการจัดวางหรือแก้ไข ระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจ ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบ ของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่เป็นเพียงผู้ประเมินและให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องดังกล่าว

ลักษณะและขอบเขตงานตรวจสอบภายใน

ขอบเขตการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จะครอบคลุมงานใน ๒ ลักษณะดังนี้

๑. งานให้ความเชื่อมั่น (Assurance Services) คือ การตรวจสอบประเภทต่าง ๆ ครอบคลุม เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้คือ

๑.๑ ตรวจสอบทางการเงิน (Financial Auditing) ตรวจสอบและประเมินผลความถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและข้อมูลทางการเงิน รวมถึงการดูแลป้องกัน ทรัพย์สิน และประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของระบบงานต่าง ๆ ของงานด้านบัญชีและการเงิน ทั้งของพ.บ.และของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ที่ดำเนินการในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค)

๑.๒ ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ (Compliance Auditing) ตรวจสอบและประเมินผล การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของส่วนราชการว่าเป็นไปตามข้อกำหนดทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร เช่น นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ ตรวจสอบการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน (Operational Auditing) ของระบบงาน ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีระบบการควบคุมภายใน และมีคุณภาพการดำเนินงาน

๑.๔ ประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจตามขอบเขตการตรวจสอบที่กำหนด โดยคำนึงถึงความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในเพื่อเสนอแนะมาตรการการควบคุมภายในที่รัดกุมและเหมาะสม

๑.๕ ตรวจสอบกรณีพิเศษ และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี นอกเหนือจากแผนการตรวจสอบประจำปี

๒. งานให้คำปรึกษา (Consulting Services) การให้คำแนะนำและการให้บริการที่เกี่ยวข้องแก่ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงาน

ความรับผิดชอบ

๑. ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และขอบเขตการปฏิบัติของกลุ่มตรวจสอบภายในภายใต้กรอบหรือแนวทางปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเยี่ยงผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพพึงปฏิบัติโดยยึดถือจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ

๒. กลุ่มตรวจสอบภายในต้องประเมินตนเองเพื่อสอบทานหรือทบทวนการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมาว่า มีผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการและคู่มือหรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในพึงยึดถือและดำรงไว้ซึ่งหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ความซื่อสัตย์ (Integrity): ความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบภายในจะสร้างให้เกิดความไว้วางใจและทำให้ดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในมีความน่าเชื่อถือและยอมรับจากบุคคลทั่วไปมีหลักปฏิบัติดังนี้

๑.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ (Honesty) ขยันหมั่นเพียร (Diligence) และมีความรับผิดชอบ (Responsibility)

๑.๒ ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และเปิดเผยข้อมูลตามวิชาชีพที่กำหนด

๑.๓ ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องในการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมายหรือไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำที่อาจนำความเสื่อมเสียมาสู่วิชาชีพการตรวจสอบภายใน หรือสร้างความเสียหายต่อส่วนราชการ

๑.๔ ผู้ตรวจสอบภายในต้องให้ความเคารพและสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและจรรยาบรรณของทางราชการ

๒. ความเที่ยงธรรม (Objectivity) : ผู้ตรวจสอบภายในจะแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผลและรายงานด้วยความไม่ลำเอียง ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่อย่างเป็นธรรมในทุก ๆ สถานการณ์และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัวหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงานมีหลักปฏิบัติงานคือ

๒.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือสร้างความสัมพันธ์ใด ๆ ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งกับผลประโยชน์ของทางราชการ รวมทั้งกระทำการใด ๆ ที่จะทำให้เกิดอคติ ลำเอียงจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเที่ยงธรรม

๒.๒ ผู้ตรวจสอบภายในไม่พึงรับสิ่งของใด ๆ ที่จะทำให้เกิด หรืออาจก่อให้เกิดความไม่เที่ยงธรรมในการใช้วิจารณ์ญาติผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติ

๒.๓ ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยหรือรายงานข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญทั้งหมดที่ตรวจพบซึ่งหากละเว้นไม่เปิดเผยหรือไม่รายงานข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว อาจจะทำให้รายงานบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริงหรือเป็นการปิดบังการกระทำผิดกฎหมาย

๓. การปกปิดความลับ (Confidentiality) : ผู้ตรวจสอบภายในจะเคารพต่อคุณค่าและสิทธิของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลที่ได้รับทราบจากการปฏิบัติงานและไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีพันธะในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้นมีหลักปฏิบัติงานคือ

๓.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรอบคอบในการใช้และรักษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน

๓.๒ ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานไปใช้แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง และจะไม่กระทำการใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย และประโยชน์ของทางราชการ

๔. ความสามารถในหน้าที่ (Competency): ผู้ตรวจสอบภายในจะนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ มีหลักปฏิบัติงานคือ

๔.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในส่วนที่ตนมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานเท่านั้น

๔.๒ ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักมาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ

๔.๓ ผู้ตรวจสอบภายในต้องพัฒนาศักยภาพของตนเอง รวมทั้งพัฒนาประสิทธิผลและคุณภาพของการให้บริการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

หน้าที่ของหน่วยรับตรวจ

หน่วยรับตรวจมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๓ ข้อ ๑๖ ดังนี้

๑. อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

๒. จัดให้มีระบบเก็บเอกสาร ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม และครบถ้วน

๓. จัดเตรียมรายละเอียดแผนงาน/โครงการ ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

๔. จัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสาร ประกอบรายการบัญชีพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบได้

๕. ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน

๖. ปฏิบัติตามข้อทักท้วง และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องต่าง ๆ ที่อธิบดี สั่งให้ปฏิบัติ

กรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจกระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติ หรือละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๑ - ๖ ให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานอธิบดีพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

สั่ง ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายสมชาย เจริญอำนวยสุข)

อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ